

Teologie: 122. Poruchy příjmu potravy a teologie jídla

Teologie

Poruchy příjmu potravy v náboženských komunitách: Výhody a důsledky připisování morální hodnoty jídlu

Podle [studie z roku 2015](#), kterou provedla *University of Western Sydney*, je **dobře zakulacená teologie stravování stejně důležitá jako správně vyvážená strava**.

Jídlo je nezbytným aspektem života. Lidé nemohou žít bez toho, aby denně jedli dostatek jídla, které by jejich tělo posílilo. Přesto podle [Národní asociace mentální anorexie a přidružených poruch](#) 28,8

milionů Američanů někdy během svého života bojuje s poruchou příjmu potravy. V důsledku toho zemře každý rok 10 200 Američanů.

Vědci z *University of Western Sydney* objevili souvislost mezi religiozitou, spiritualitou, neuspořádaným stravováním a obavami o vzhled těla.

Zjistili, že u účastníků se „silným a internalizovaným náboženským přesvědčením“ spojeným s „bezpečným a uspokojivým vztahem s Bohem“ je méně pravděpodobné, že budou zažívat neuspořádané stravování.

Naproti tomu účastníci s „povrchní vírou“ a „pochybným a úzkostlivým vztahem k Bohu“ často vykazovali vyšší míru poruch stravování, duševních chorob a obav o představu těla.

„Když člověk věří, že jeho tělo má posvátné vlastnosti a je obrazem Božím, pravděpodobně si ho bude vážit více.“

Například australští vědci zjistili, že když člověk věří, že jeho tělo má posvátné vlastnosti a je projevem Boha, pravděpodobně si ho bude vážit více. Náboženské praktiky, jako je modlitba nebo četba náboženských textů, které potvrzují tělesnou krásu, mají také pozitivní vliv na obraz těla a účastníci, kteří se těmito praktikám věnovali, měli tendenci mít bezpečnější vztah k Bohu.

Naproti tomu vědci zjistili, že ti, jejichž víra byla povrchní – což znamená, že se věnovali náboženství ze společenských důvodů – měli větší pravděpodobnost, že se budou potýkat s poruchami příjmu potravy, protože jejich víra byla jen volná a sloužila pouze zájmům ostatních lidí v jejich okolí.

Kromě toho účastníci, kteří vykazovali náboženské obavy, úzkost nebo negativní strategie zvládání, jako je „víra v trestajícího Boha“, měli častěji úzkostný vztah k Bohu.

Výzkumníci tedy zjistili, že teologie, která oceňuje tělo jako Boží stvoření, spolu s církevním prostředím, které o těle aktivně diskutuje, podporuje pozitivní vztah k jídlu a tělesným představám.

Začlenění těchto dvou věcí do náboženské praxe dává věřícím pocit bezpečí ve vztahu s Bohem a chrání je před pocity nehodnosti a nízkého sebevědomí nebo společenskými tlaky, které mohou přispívat k neuspořádanému stravování.

Na druhou stranu teologie, která si cení společenských norem, spolu s církevním prostředím, které skandalizuje tělo nátlakem a činí z upřímných rozhovorů o těle tabu, podporují negativní vztah k jídlu a obrazu těla. Věřící v těchto prostředích jsou znepokojeni svými vztahy s Bohem.

Náboženské praktiky, které zdůrazňují, jak by měl vypadat „skutečný“ věřící, izolují ty, kteří se snaží někam patřit, a zanechávají je zranitelné – a často osamocené – v boji s pocity a tlaky, které přispívají k neuspořádanému stravování.

„Jídlo a víra“

Po léta měli křesťané mnoho co říci o tom, co to znamená jíst způsobem, který oslavuje Boha.

Mnoho křesťanů je obeznámeno s [Danielovým půstem](#), 21denní dietou omezující příjem potravy na ovoce, zeleninu a celozrnné výrobky v napodobování Danielova odmítnutí jíst Nebúkadnezarovo nečisté jídlo v zajetí.

Křesťané tento půst někdy praktikují za dvojím účelem – přiblížit se Bohu a zároveň změnit stravovací návyky, takže na konci půstu jsou duchovně i fyzicky motivováni jíst zdravěji.

Jiní křesťané považují přejídání za hřích a někdy ho označují za [modlářství](#). Ještě jiní věří, že jíst, pokud se děláte bez srdce pro uctívání, je jako spáchání hříchu obžerství, a že dopřávat si jídlo jen proto, že máte chuť na svačinu, je špatné.

I když tyto názory mohou mít určitou teologickou oporu, má takové myšlení své důsledky. Jako stvoření stvořená k Božímu obrazu máme povinnost hledat v každodenním životě příležitosti k uctívání a duchovnímu růstu, které nejsou závislé na teologii jídla.

„Když stravovacím návykům přisuzujeme přísné morální hodnoty,...vytváříme druh náboženského traumatu, který živí anorexii.“

Jídlo může být skvělým časem pro duchovní reflexi. Když však stravovacím návykům přiřadíme přísné morální hodnoty, naše teologická orientace se rychle stane úzkostnou a vytvoříme druh náboženského traumatu, který živí anorexii.

Tato úzkost vytváří strach, že každý výběr jídla může být špatný – a proto ho Bůh trestá jako hřích.

Jistě, je důležité zvážit, jak se starat o tělo, do kterých nás Bůh umístil, ale pro některé může být emocionálně vyčerpávající a duchovně zastrášující uvažovat o hříchu, který lze nalézt v každém soustu večeře.

Tento tlak, aby se vyhnuli „hříchu“, může vést věřící k tomu, aby se úplně vyhýbali jídlu nebo se zapojili do jiných neuspořádaných stravovacích návyků.

Vzhledem k tomu, že církve o těchto otázkách dále uvažuje, uvažují o nich i teologové. „Jídlo a víra“ je rostoucí teologickou oblastí, v níž působí vědci jako Norman Wirzba, který nabízí teologický pohled na výrobu a spotřebu potravin. Ve své knize [Food and Faith: A Theology of Eating](#) (Teologie jídla) pojednává o svátosti, pohostinnosti, smrti, modlitbě a posmrtném životě v souvislosti s jídlem.

Tyto rozhovory o jídle a víře se rozšiřují i mimo církve. V roce 2023 se na *Wingate University* uskutečnil regionální setkání NetVUE s názvem „[Food and Vocation](#)“ (Jídlo a povolání), na kterém budou vědci, odborníci a zvědaví studenti diskutovat o udržitelnosti, potravinových systémech a o tom, jak je jídlo spojeno s komunitou a identitou.

S tím, jak se tato vědecká disciplína stává stále populárnější, je stále jasnější, že způsoby, jakými věřící lidé přemýšlejí o jídle, mají hluboký dopad na duševní a fyzické zdraví. Mít pozitivní vztah k jídlu, tělu a Bohu je těžké, ale pokud náboženské komunity začnou o jídle přemýšlet a mluvit užitečnějším a produktivnějším způsobem, věřící pocítí důsledky.

Užitečné názory na stravování

Při zjišťování, zda je váš názor a názor vašeho sboru na stravování užitečný nebo škodlivý, zvažte způsob, jakým se o jídle mluví během bohoslužeb nebo setkání malých skupin. A zvažte, jak se rozhodujete o tom, co jíte, proč a jak se po těchto rozhodnutích cítíte.

- Sbor, který má užitečný názor na jídlo, může strávit dostatek času diskusí o praxi přijímání

během nedělní bohoslužby, vysvětlováním hodnoty a důležitosti účasti na tomto posvátném rituálu jídla a pití. Naproti tomu křesťané a církve, které přijímají škodlivé názory na jídlo, mohou praktikovat přijímání, aniž by diskutovali o jeho významu; i když se věřící mohou cítit spokojeni, že se podíleli na jídle, které „mají“, nemusí skutečně chápat proč.

- Kazatel by mohl mít kázání o tom, jak jsou těla všech lidí stvořena k obrazu Božímu a jak jsou hodna Boží lásky a fyzické výživy – bez ohledu na to, jak vypadají nebo čím prošly. Taková kázání by mohla s úctou a péčí diskutovat o tělech přítomných v Písmu.
- Malé skupinky by se mohly zapojit do upřímných diskusí o jídle a víře. Pokud skupiny praktikují půst, mohou mu předcházet rozhovor o tom, proč je to duchovně prospěšné a jak je důležité naslouchat tělu a pečovat o něj a zároveň mu na krátkou dobu odebírat živiny. Výzkum ukazuje, že když se malé skupiny zaměřují pouze na půst nebo dietní programy nebo cvičební plány, tyto zprávy vedou k neuspořádanému stravování.
- Když sedíte u jídla, zvažte zvířata a rostliny, které byly obětovány, aby vytvořily pokrm pro váš talíř. Možná se modlete děkovnou modlitbu za farmáře, řidiče kamionů nebo pracovníky obchodu s potravinami, kteří pomohli dodávat toto jídlo, nebo děkujte Bohu, že vůbec jídlo máte. Když skončíte s jídlem, vyjádřete vděčnost za příležitost sdílet jídlo s rodinou nebo přáteli nebo přemýšlejte o tom o samotě.

Mallory Challis

[Baptist News Global](#)

Mallory Challis

Mallory Challis

Mallory Challis v současné době slouží jako *Clemons Fellow* s BNG a je senior na Wingate University. Jako *Clemons Fellow* píše a překládá články různých žánrů (rozhovory, názory, analýzy atd.), které jsou zveřejňovány na veřejné náboženské zpravodajské službě „Baptist News Global“.

Související články:

Teologie

1.

Jídlo a Bible

Seriál zamyšlení na téma Jídlo a Bible

[Jídlo a Bible 1.](#)

[Jídlo a Bible 2.](#)

[Jídlo a Bible 3.](#)

[Jídlo a Bible 4.](#)

[Jídlo a Bible 5.](#)

[Jídlo a Bible 6.](#)

[Jídlo a Bible 7.](#)

[Jídlo a Bible 8.](#)

[Jídlo a Bible 9.](#)

-van-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)